

ACC. N:R M. 9390:1-10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: Nanny Olsson

Härad: Bräkne

Adress: Re geringsg. 61, Karlskrona

Socken: Hällaryd

Berättat av:

Uppteckningsår: 1944

Född år i

J. rubseder.	s. 1-4.
J. Glosor.	s. 5.
J. Högskivan.	s. 6-7.
Medel mot lyten.	s. 8-10.

L. u. F. 34
" 31.

ACC. NR M. 9390:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ströträtten till julen

Det var det till att stiga upp kl:
fjyra var moorn till trätten var
klar. Först trättades den rite trätten
som brukade vara två ä tre dagar,
sen blev det den kändige den brukades
hinna med på en dag sedan
var det arbetskläder som på
sitt sätt var en dyg historia
Sedan var det skyningen o mangling
två av oss brukade sedan när trätten
var torra bärta på allt som
skulle manglas, när de många
kläderna lagts som gordes i stor-
stragan, så var det att ut i mangelboder,
och arbeta med en stor väldig mangel
som var full av stora stenar för att

ACC. N:R M. 9390:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det skulle vara så stor tyngd som
möligt för att kläderna skulle bli så
släta och glansfulla som möjligt

Stygkningen det var att börja så fort
som möjligt på morgon sen kunde det
hända att det var att hälla på till
så sent som kl: 11 va på natten, men
då var man så trötta att man knapt
kunde sova. Men när sen julen kom
och det lysto av bländvita gardiner
och dukar, då tyckte man att
man fått lön för mödan.

Julbaket

Först började vi med bröden
som gjordes best, först det grova
vanliga brödet sen idet fina som
bakades ^{med} smör och brötkrydder
uti. Det fick vi stå med en stor
deg slev när vattent och kryddornas
kokats upp, ju mer det stogs med
sleven ju gulare smak blev det
i degen, men dessa bröd bakades
ej mer än hälften så stora som
den bröd som bakades åt oss själva
men det var ej smör-bak när ett
trekilo tal bröd formats ut. Jultuggarna
bakades ju ett guff och ett guff samt
en lit. fläk som gick att steka
samt ett isterband (en Julkors)

ACC. NR M. 9390:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så bakade vi först det grova som
vi själva använde så det smöta som
det sötare fina. Sedan när skopparne
bestats kom turan till för bakat det
börjades med pepparkakorna så 6 hundra
Sedan bakades baka mandelmunkor, spritkranse
någon slag god muffins, mandelspan
chokladt bröd en slag god havre kaka
två sorters sockerkakor, silverkaka,
mjukt pepparkaka, marängar
äppelknyten en mycket god kaka
samt så kallade smälans kringlor.

Ja det var alltså stå i i veckor med
allt, men när det var så när det
börja bli höst längsta man ändå
till julstaket 7te efter det kom
den härliga julen.

acc m 9390 491.

ACC. N.R. M. 9390:5.

Globoen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J mitt barn domstems bröde jag
talas om Globoen, detta skulle
vara ett brunt vid under
ögnen lyst som glödande kol
och i halsen var det som det
brunt eld. Detta vid under
skulle bara vara ut julafon
porm närm i vägen för den
så sådes det att den blev klara
mitt i fu men den sprang alltid
mitt på vägen, det sådes att om
den bara väge sig på vägkanten var
ingen risk. ja minns än att mor
och far tale om då den var unga
men förfärligt rädda den var för
att gå ut julafon efter märket.

ACC. N:R M. 9390:6.

Skogsmyran.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var många som hade stått den
kåpet ut för Skogsmyran, en del hade
kunnat ha påstått den, en mycket
vacker den till och med skulle hon vara.
En torparekustru i Tattamåla

Silla Nilsson hade gått ut i skogen
för att plöcka smultron, hon gick
där och plöcka här en stund, det var
ändå i närheten av ett fjärr, när
hon sen reste sig upp fick hon se
en dam som gick den andra sidan
fjället, men hon tyckte ej kunna
se i det samma så visste hon
ej var hon var när stads hon
gick och gick men hann bara på
utgångspunkten, när hon började sin

ACC. N:R M.9390:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

tundvondring, där satte hon sig
sen när fyll hon färdigte konen
det var Skogsmoran jag såg där andra sidan
i det samma. hörde hon ett sånt
slakt skräll in i skogen. Nilla
tog då och vände ett plagg aris
och tog på sig och i det samma såg
hon var hon var, just då kom
hennes man som galle sig ut
för att söka efter henne då
hanuskru sig kom när det
blint kväll.

ACC. N:R M. 9390:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Huru lyten bestrades av hjälpas.

Minn mor tala om att då jag
blott var ett par månaders gammal
fick jag ett hemskt fullt sår i min
vänstra sida å magen hur
mor plåstrade om såret blev
det värre och värre, att mor
blev ledsen var ju lätt att förstå
svårt som det var att komma
till Dig. Då kom en gammal
gumma och hjälpa på hos mor
som ontala sitt bekymmer och
visa hur det såg ut. Hon så med
det samma de å lyte så säkert så
Nu måste du approlut tänka
på om du inte blott rädd för
nått mor grubbla o fundera

ACC. N.R. M. 9390:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och hur det var så kom mor ihåg
att hon blivit fröjligt rädd en
natt då morbrors kus blev mor.

Mor vaknade om natten och
fick se sin brors kus stå i ljusan
luga. Den första tanke mor fick
var tänke om don. äro innebrände
så russe hon ästa dit för att se
hur det var, men på vägen dit
fick hon veta att don voro
räddade allesammans. Tröte som
mor blivit kastat mor rej
på en gårdsgård och satt
ena handen i sidan på samma
ställe som jag sedan fick se
Så mor talat om detta för den
gamla så sa hon att mor
om ska du gå upp till

ACC. N:R M. 9390:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det ställe där huset brann och
samla upp några kol lagg dem
i vatten Frätta sen ungens
mår då så ska du se de
hjälper nok. Mor gjorde som
gumman befelt och bör och
härna Mor Frätta trä gånge
på morrens och kväll och sen
var såret läkt och att det inte
var så litet så där om vittne
även som än är kvar